

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А І Н И

17 травня 2021 р.

Справа №200/2151/21-а

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі:
головуючого судді Кравченко Т.О.,

розглянув в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення сторін в письмовому провадженні за наявними у справі матеріалами адміністративну справу за позовом Державної служби геології та надр України до товариства з обмеженою відповідальністю «Наутілус» про припинення права користування надрами,

встановив:

26 лютого 2021 року до Донецького окружного адміністративного суду надійшов адміністративний позов Державної служби геології та надр України (далі - позивач, Держгеонадра) до товариства з обмеженою відповідальністю «Наутілус» (далі - відповідач, ТОВ «Наутілус»), надісланий на адресу суду 22 лютого 2021 року, в якому з урахуванням заяви про уточнення позовних вимог від 11 березня 2021 року, позивач просив:

- припинити право користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами № 5202 від 21 жовтня 2010 року, наданого ТОВ «Наутілус».

Заяви, клопотання учасників справи. Процесуальні дії у справі.

02 березня 2021 року суд постановив ухвалу про прийняття позовної заяви та відкриття провадження в адміністративній справі № 200/2151/21; вирішив розглядати справу в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення сторін за наявними у справі матеріалами.

Про відкриття провадження в адміністративній справі сторони повідомлені в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України (далі - КАС).

За даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань місцезнаходження відповідача зареєстровано за адресою: 86420, Донецька обл., м. Єнакієве, пр. Берегового, буд. 40, корп. А.

Відомості про інші засоби зв'язку з відповідачем, а також про наявність у нього офіційної електронної адреси в матеріалах заяви відсутні.

Місто Єнакієве Донецької області включено до Переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2014 року № 1085 (в редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 лютого 2018 року № 79-р).

*306*4767186*1*2*

Відповідно до ч. 1 ст. 1-1 Закону України від 12 серпня 2014 року № 1632-VI «Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції» (далі – Закон № 1632) якщо остання відома адреса місця проживання (перебування), місцезнаходження чи місця роботи учасників справи знаходиться в районі проведення антитерористичної операції, суд викликає або повідомляє учасників справи, які не мають офіційної електронної адреси, про дату, час і місце першого судового засідання у справі через оголошення на офіційному веб-сайті судової влади України (з посиланням на веб-адресу відповідної ухвали суду в Єдиному державному реєстрі судових рішень), яке повинно бути розміщене не пізніше ніж за двадцять днів до дати відповідного судового засідання.

Суд викликає або повідомляє таких учасників справи про дату, час і місце інших судових засідань чи про вчинення відповідної процесуальної дії через оголошення на офіційному веб-сайті судової влади України (з посиланням на веб-адресу відповідної ухвали суду в Єдиному державному реєстрі судових рішень), яке повинно бути розміщене не пізніше ніж за десять днів до дати відповідного судового засідання або вчинення відповідної процесуальної дії.

З опублікуванням такого оголошення відповідач вважається повідомленим про дату, час і місце розгляду справи.

Згідно з ч. 2 ст. 1-1 Закону № 1632 учасники справи, остання відома адреса місця проживання (перебування) чи місцезнаходження яких знаходиться в районі проведення антитерористичної операції і які не мають офіційної електронної адреси, повідомляються про ухвалення відповідного судового рішення шляхом розміщення інформації на офіційному веб-порталі судової влади з посиланням на веб-адресу такого судового рішення в Єдиному державному реєстрі судових рішень.

З моменту розміщення такої інформації вважається, що особа отримала судове рішення.

За правилами, наведеними у ч. 3 ст. 1-1 Закону № 1632, передбачений цією статтею порядок виклику в суд та повідомлення про судові рішення може застосовуватися стосовно інших учасників судового процесу, адреса місця проживання (перебування), місцезнаходження чи місця роботи яких знаходиться в районі проведення антитерористичної операції, якщо від цього залежить реалізація ними своїх процесуальних прав і обов'язків.

Таким чином, відповідач, остання відома адреса місцезнаходження якого знаходиться в населеному пункті, де проводилась антитерористична операція та де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, був повідомлений про відкриття провадження у цій справі в порядку, визначеному абз. 1 ч. 1 ст. 1-1 Закону № 1632, шляхом розміщення ухвали від 02 березня 2021 року на офіційному веб-порталі судової влади України.

Ч. 2 ст. 262 КАС визначено, якщо судові засідання не проводиться, розгляд справи по суті розпочинається через тридцять днів з дня відкриття провадження у справі.

На підставі ч. 5 ст. 262 та у зв'язку з відсутністю клопотання будь-якої із сторін про розгляд справи в судовому засіданні, справа розглянута в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення сторін за наявними у справі матеріалами.

Відповідно до ч. 8 ст. 262 КАС при розгляді справи за правилами прощеного позовного провадження суд досліджує докази і письмові пояснення, викладені у заявах по суті справи.

Стислий виклад позиції позивача та заперечень відповідача.

В обґрунтування заявлених вимог позивач зазначив наступне.

21 жовтня 2010 року ТОВ «Наутілу» виданий спеціальний дозвіл на користування надрами № 5202.

З моменту отримання спеціального дозволу у відповідача як у надкористувача виникли права та обов'язки, встановлені Кодексом України про надра та Порядком надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 року № 615.

Посилаючись на ст. 24 Кодексу України про надра та Угоду про умови користування надрами, позивач стверджував, що відповідач був зобов'язаний у встановленому порядку подавати до державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» щорічну звітність про стан запасів корисних копалин за формою 5-гр, 6-гр, 7-гр.

Листом від 07 квітня 2015 року державне науково-виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України» повідомило, що інформація від надрокористувачів АР Крим, Донецької та Луганської областей щодо руху запасів не надходила.

На цих підставах позивач стверджував, що ТОВ «Наутілус» порушило Угоду про умови користування надрами.

У зв'язку з цим та з метою запобігання порушенням вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр Держгеонадра як орган, що здійснює державний геологічний контроль відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та Порядку здійснення державного геологічного контролю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2011 року № 1294, видала наказ від 19 травня 2015 року № 122 щодо зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами. Цим наказом встановлений строк для усунення порушень законодавства про надра з боку відповідача – 30 календарних днів з моменту опублікування оголошення в офіційному виданні «Урядовий кур'єр».

Листом 03 липня 2020 року державне науково-виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України» повідомило, що інформація від надрокористувачів АР Крим, Донецької та Луганської областей щодо руху запасів не надходила.

У зв'язку з цим Держгеонадра винесла наказ від 14 серпня 2020 року № 346, яким доповнила перелік підстав зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами. Встановила строк – 30 днів для усунення надрокористувачем порушень законодавства.

Наказ оприлюднений на офіційному веб-сайті Держгеонадра, оскільки ТОВ «Наутілус» знаходиться на тимчасово окупованій території.

Однак після спливу зазначеного строку жодної відповіді від відповідача не надходило.

Діючи на підставі п. 6 ст. 24 Кодексу України про надра та п. 23 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, Держгеонадра України розглянули питання щодо подальшої дії спеціального дозволу, виданого відповідачу, який не вжив заходів до усунення порушень, що стали підставою для зупинення дії дозволу.

Враховуючи, що відповідач порушив законодавство у сфері надрокористування та не усунув виявлені порушення, позивач дійшов висновку про наявність підстав для анулювання дозволу від 21 жовтня 2010 року № 5202 згідно зі ст. 26 Кодексу законів про надра України та п. 23 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами.

Позивач зазначав, що на час звернення до суду з цим позовом жодних листів чи інформації про усунення порушень від відповідача не надходило, а тому просив припинити право користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами від 21 жовтня 2010 року № 5202 в судовому порядку.

Правом на подання відзиву на позовну заяву відповідач не скористався.

Обставини, встановлені судом, та зміст спірних правовідносин, з посиланням на докази, на підставі яких встановлені відповідні обставини. Докази відхилені судом, та мотиви їх відхилення.

На виконання вимог ст. 90 КАС суд оцінив докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об'єктивному дослідженні; оцінив належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а

також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності, виходячи з того, що жодні докази не мають для суду наперед встановленої сили.

Відповідно до положень ч. 1 ст. 77 КАС кожна особа повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених ст. 78 цього Кодексу.

За правилами абз. 1 ч. 2 ст. 77 КАС в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача.

З'ясовуючи чи мали місце обставини, якими обґрунтовуються вимоги та заперечення, якими доказами вони підтверджуються, а також чи є інші фактичні дані, які мають значення для вирішення справи, та докази на їх підтвердження, суд встановив таке.

Позивач – Державна служба геології та надр України (ідентифікаційний код 37536031) зареєстрована як юридична особа, про що 16 лютого 2011 року до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань внесений відповідний запис.

Відповідач – товариство з обмеженою відповідальністю «Наутілу» (ідентифікаційний код 25104321, місцезнаходження: 86420, Донецька обл., м. Єнакієве, пр. Берегового, буд. 40, корп. А) зареєстроване як юридична особа 29 серпня 1997 року, про що 14 травня 2005 року до ЄДР внесений відповідний запис; в стані припинення не перебуває.

21 жовтня 2010 року Міністерство охорони навколишнього природного середовища України видало ТОВ «Наутілу» спеціальний дозвіл на користування надрами № 5202.

Цей дозвіл надав відповідачу право на видобування кам'яного вугілля на шахто ділянці у межах ділянки Ольхова Нижня (Донецька обл., Шахтарський р-н), площею 1,5 км².

Дозвіл виданий строком на 20 років.

Особливі умови спеціального користування надрами полягали в покладанні на надрокористувача низки обов'язків, а саме: виконувати умови Державного управління охорони навколишнього природного середовища в Донецькій області, Держгірпромнагляду, Мінвуглепрому; своєчасно і в повному обсязі сплачувати обов'язкові платежі (в тому числі збір за геологорозвідувальні роботи) до Державного бюджету згідно з чинним законодавством; подавати щорічну звітність перед ДНВП «Геоінформ України» про стан запасів корисних копалин за формою 5-гр, 6-гр.

Невід'ємною частиною спеціального дозволу є Угода про умови користування надрами.

Угода про умови користування надрами укладена між Міністерством охорони навколишнього природного середовища України та ТОВ «Наутілу» 21 жовтня 2010 року.

Сторони угоди визнали, що ця Угода є невід'ємною частиною спеціального дозволу на користування надрами, яка регулює і конкретизує передбачені чинним законодавством України та дозволом технічні, технологічні, організаційні, фінансові, економічні, соціальні, екологічні аспекти користування надрами.

Згідно з п. 10.2 ст. 10 Угоди надрокористувач зобов'язаний у встановленому порядку подавати до ДНВП «Геоінформ України» щорічні звіти відповідно до форми державної статистичної звітності 5-гр.

Таким чином, подання до ДНВП «Геоінформ України» щорічних звітів відповідно до форми державної статистичної звітності 5-гр було обов'язковою умовою спеціального користування надрами, прямо передбаченою дозволом та Угодою.

Листом від 07 квітня 2015 року № 02/302-0972 державне науково-виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України» повідомило Держгеонадра, що інформація від надрокористувачів Донецької області, в тому числі від ТОВ «Наутілу», щодо руху запасів (форма 5-гр) за 2014 рік не надходила.

14 травня 2015 року відбулось засідання Робочої групи Держгеонадра для попереднього розгляду питань продовження строку дії, переоформлення, внесення змін до спеціального

дозволу на користування надрами, внесення змін до спеціального дозволу на користування надрами, внесення змін до Угоди про умови користування надрами, зупинення, поновлення дії, анулювання спеціального дозволу на користування надрами.

На цьому засіданні прийнято рішення про наявність підстав для зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами від 21 жовтня 2010 року № 5202, виданого ТОВ «Наутітус», відповідно до пп. 1 п. 22 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами за порушення надрокористувачам вимог п. 3 ст. 53 Кодексу України про надра.

19 травня 2015 року Держгеонадра видало наказ № 122 «Щодо зупинення дії спеціальних дозволів на користування надрами».

Відповідно до п. 22 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, у зв'язку з невиконанням надрокористувачами особливих умов спеціальних дозволів на користування надрами, а саме щорічного звітування перед ДНВП «Геоінформ України» щодо руху запасів за формами №№ 5-гр, 6-гр, 7-гр за 2014 рік та враховуючи пропозиції Робочої групи (протокол від 14 травня 2015 року № 6-15), Держгеонадра України вирішили зупинити дію спеціальних дозволів на користування надрами згідно з переліком, наведеним у додатку до цього наказу.

Як свідчить витяг з Переліку спеціальних дозволів на користування надрами, дія яких зупинена (додаток до наказу від 19 травня 2015 року № 122) Держгеонадра на підставі пп. 1 п. 22 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами зупинили дію дозволу від 21 жовтня 2010 року № 5202, виданого ТОВ «Наутітус», у зв'язку з порушенням надрокористувачем п. 3 ст. 53 Кодексу України про надра. Надрокористувачу надано 30 календарних днів для усунення виявлених порушень.

Перелік надрокористувачів, яким наказом Держгеонадра від 19 травня 2015 року № 122 зупинено дію спеціальних дозволів на користування надрами та надано 30 календарних днів для усунення порушень у зв'язку з ненаданням щорічного звіту перед ДНВП «Геоінформ України» щодо руху запасів за формами №№ 5-гр, 6-гр, 7-гр за 2014 рік оприлюднений в офіційному друкованому виданні «Урядовий кур'єр». ТОВ «Наутітус» включене до цього переліку.

Листом від 03 липня 2020 року вих. № 08/303-1826, ДНВП «Геоінформ України» надало інформацію про суб'єктів господарювання, власників спеціальних дозволів на користування надрами, які станом на 03 липня 2020 року не направили до ДНВП «Геоінформ України» щорічну статистичну звітність надрокористувачів Донецької та Луганської областей, зокрема за формою 5-гр, 6-гр, 7-гр за 2019 рік, в тому числі про ТОВ «Наутітус».

14 серпня 2020 року Держгеонадра видала наказ № 346 «Про зупинення дії спеціальних дозволів та встановлення термінів на усунення порушень». Держгеонадра на підставі пп. 1 п. 22 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами зупинила дію дозволу від 21 жовтня 2010 року № 5202, виданого ТОВ «Наутітус», у зв'язку з порушенням надрокористувачем п. 3 ст. 53 Кодексу України про надра в 2017-2019 роках. Надрокористувачу надано 30 календарних днів для усунення виявлених порушень.

Наказ оприлюднений на офіційному веб-сайті Держгеонадра.

Докази усунення відповідачем допущених ним порушень у визначений Держгеонадра строк суду не надані.

Відповідно до положень ст. 26 Кодексу України про надра право користування надрами припиняється у судовому порядку у разі отримання від надрокористування незгоди на таке припинення органом, який надав надра у користування.

Враховуючи викладене, надрокористувачам необхідно було надати до Держгеонадра України в 15-денний строк власну позицію (згода/не згода) на припинення права користування надрами згідно зі спеціальним дозволом на користування надрами, зазначеними у переліку.

Докази, які б свідчили про те, що ТОВ «Наутітус» повідомило Держгеонадра про своє

ставлення (згоду чи незгоду) на припинення права спеціального користування надрами суду не надані.

Норми права, які застосував суд, та мотиви їх застосування.

Висновки суду по суті позовних вимог.

Підстави припинення права користування надрами визначені ст. 26 Кодексу України про надра.

П. 5 ч. 1 ст. 26 Кодексу України про надра встановлено, що право користування надрами припиняється у разі використання надр не для тієї мети, для якої їх було надано, порушення інших вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування ділянкою надр.

Отже, порушення вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування ділянкою надр, є самостійною підставою для припинення права користування ними.

Судом встановлено, що однією з умов користування надрами, яка передбачена дозволом від 21 жовтня 2010 року № 5202 та Угодою про умови користування надрами, було подання ДНВП «Геоінформ України» щорічних звітів відповідно до форми державної статистичної звітності 5-гр.

ТОВ «Наутілус» цього обов'язку не виконало.

Згідно до ч. 2 ст. 26 Кодексу України про надра право користування надрами припиняється органом, який надав надра у користування, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 цієї статті, у разі незгоди користувачів, - у судовому порядку.

Отже, орган, який надав надра у користування, повноважний припинити право користування надрами у випадку, передбаченому п. 5 ч. 1 ст. 26 Кодексу України про надра, лише за наявності згоди на це користувача надрами.

З огляду на те, що ТОВ «Наутілус» не надало згоду на припинення права користування надрами, наявні підстави для припинення цього права в судовому порядку.

Дослідивши матеріали справи, оцінивши докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об'єктивному дослідженні, беручи до уваги, що ніякі докази не мають для суду наперед встановленої сили, оцінивши належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності, суд дійшов висновку про задоволення позову.

Розподіл судових витрат.

Відповідно до ч. 2 ст. 139 КАС при задоволенні позову суб'єкта владних повноважень з відповідача стягуються виключно судові витрати суб'єкта владних повноважень, пов'язані із залученням свідків та проведенням експертиз.

Беручи до уваги, що позивачем – суб'єктом владних повноважень були підтверджені лише судові витрати по сплаті судового збору, судові витрати присудженню не його користь не підлягають.

Керуючись ст. ст. 2, 12, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 250, 251, 255, 257, 258, 262 Кодексу адміністративного судочинства України, суд,-

вирішив:

1. Адміністративний позов Державної служби геології та надр України (ідентифікаційний код: 37536031, місцезнаходження: 03057, м. Київ, вул. Антона Цедіка, буд. 16) до товариства з обмеженою відповідальністю «Наутілус» (ідентифікаційний код: 25104321, місцезнаходження: 86420, Донецька обл., м. Єнакієве, пр. Берегового, буд. 40, корп. А) про припинення права користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами – задовольнити повністю.

2. Припинити товариству з обмеженою відповідальністю «Наутілус» право

користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами № 5202 від 21 жовтня 2010 року.

3. Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

4. Рішення може бути оскаржено в апеляційному порядку шляхом подання апеляційної скарги до Першого апеляційного адміністративного суду через Донецький окружний адміністративний суд протягом тридцяти днів з дня складення повного судового рішення.

5. Повне судове рішення складено 17 травня 2021 року.

Суддя

Т.О. Кравченко

